

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, vasárnap, 1908. február 9.

33. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vicolo dell' Ospedale. (Új Wurzer ház), I. em.

TELEFON 229. SZÁM.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy óra 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Egyről-másról.

Egy helybeli olasz néplap cikksorozatba kezdett — az autonomrendőrségről. Nos, ebben nincs is semmi különös. *Joga volna* hozzá, mert ma ez a legaktuálisabb kérdés. Hogy elvitathatjuk mégis tőle ezt a jogot, ez az ő régebbi ebben a kérdésben tanúsított magatartására vezethető vissza.

A rendőrség reformját mi követeltük először. Fiumében épp úgy, mint a fővárosi sajtóban. S akkor egy szép napon megkaptuk a követelésünkre a választ. A legenyhébb kifejezése az autonóm és egyéb félhivatalosnak az volt, hogy libellisták, cálluniatorek, canagliák vagyunk, akik elrágalmazzuk a várost és tönkreteszük az autonóm Fiume jó hírnevét.

S azóta?

A rappresentanza bizottságot küld ki, maga is sürgősnek találja a rendőrség újjászervezését, hajlandónak mutatkozik újabb költségzaporításokba belemenni, mert maga is kezdi belátni, hogy ez a mai állapot veszedelmes, hogy ütött a cselekvés órája. Vagy autonómrendőrség, vagy államrendőrség.

Ma azonban még egy sincs.

A munkaközvetítési kirendeltség még mindig itt van. Szóval nem alakult át visszarendeltséggé. Sőt funkcióját most annyiban terjesztette ki, hogy tagjait Nápolyba küldi, hogy hajóra szállva meggyarazzák szegény hazatérő véreinknek: nincs jobb világ sehol, mint Nagy-magyarországon. Az eljárás formáját mindenki ismeri. A visszavándorló nem. Nyomatott füzetet kap, amiből bizony vajmi keveset tud kislábizálni, hogy hát hol is van az a hely, mi képpen lehetne oda jutni, aztán meg milyen a fizetség. A magyar paraszt ember nem statisztikus. Nem igen érti a rubrikák beosztását. De különösen sem érdekli az ügy. Ő most haza vágyik, a szülőfalujába, amelyet tud' isten mikor látott utóljára. Az övéi után való vágy pedig mindent elfeledtet véle. Még azt is, hogy a munkakereséssel törődjek. De meg van is egy pár dollár a zsebében, legrosszabb esetben visszatár Amerikába.

Nem ér semmit ez a munkaközvetítési eljárás. A hazatérőnek, ha már ajánlunk munkát, tegyük ezt odahaza a falujában, vagy a vármegyéjében. A központi munkaközvetítési kirendeltség nagyon szépen elvégezheti ezt az alispánok útján is. A fiumei kirendeltségre kár pénzt pazarolni. A huszonnégyezer koronát jobb célra fordíthatja a kormány. Ugy is állandó a panasz, hogy a szükséges intézményekre nincs pénz. Nem is lehet, ha ilyen ügyetlen módon gazdálkodunk.

A Giovine Fiume egyik tagja tegnap furcsa kívánsággal lépett a rappresentanza elé. S javaslatát meg is okolta: per la storia di Fiume. Fiume történetéről még ugylátszik sok mindent nem tudnak a fiumeiek, de különösen a Giovine Fiumebeliek. Honnan is tudnák ők? Hiszen az autonóm férfiak őseinek bölcsőjét horvát anyák ringatták, a Giovine Fiume tagjai pedig valahonnan Anconából, Trentinóból és tud' isten honnan származtak ide. Aztán meg nem nagyon tanácsos Fiume intim történetét felkutatni. Különös dolgokról szerezhetnek tudomást a latin kultúra fiumei képviselői. Így például kikutathatják, hogy Fiume hivatalos nyelve nem mindig volt olasz. Akadtak polgármesterei, akik csak németül tudtak, s a város tanácsában évtizedek során át nem szerepelt egyetlen egy olasz név sem. A patricius-ics-ek voltak akkor a fórumon, akik célszerűségből választották az olaszt a város hivatalos nyelvül. No de azóta változott minden. A representanzában ma az ics-ek mellett már néhány olasz név is szerepel s így semmi jogunk ahhoz, hogy Fiume olasz jellegét kétségbevonjuk.

(f. o.)

A haditengerészet költségvetésének emelkedése. A „P. L.” tegnapi számában a delegációk elé terjesztett tengerészeti költségvetés kapcsán a tengerészeti vezetőségnek hajóépítési terveivel foglalkozik s kilátásba helyezi, hogy a haditengerészetnek költségvetése a legközelebbi három évben tetemesen emelkedik. A költségelőirányzat — mondja a cikk — nemcsak a benne foglalt tételek nagysága miatt számíthat érdeklődésre, hanem azért is, mert képet nyújt hajóhadunk tervezett kibővítéséről. A tengerészeti vezetőség, mint ebből megállapítható, nem táplál messzemenő reményeket, hanem szerény keretek közt mozog s csupán arra törekszik, hogy a flotta fontos hivatásának megfelelhessen. Most három csatahajó, egy cirkáló s tizenkét torpedóhajó építése van tervben. A három új csatahajó azonban nem fogja gyarapítani a mostani hadihajóparkot, hanem az idők során némileg megrozzant s hadicélokra alkalmatlan járműveket fogja pótolni. A három csatahajó építését már megkezdték s három év alatt be is akarják fejezni katonai és finansziális okokból. Az új csatahajók építési és felszerelési költségei 114 millió koronát tesznek ki, amelyből, mint első részlet, 9 millió korona 1907-re, második részlet pedig, 14.1 millió 1898-ra engedélyeztetett. A fennmaradó 91 millió koronát a következő három évre osztják fel. Az új cirkáló 8.7 millió koronába fog kerülni, amely összegből egy millió korona 1907-re, 1,100,000 korona pedig 1908-ra engedélyeztetett. Az egész összegből tehát 6.6 millió korona marad fenn a következő három évre. A tizenkét új torpedó céljaira 4,800,000 koronát irányoztak elő, amely összegből — beszámítva a már engedélyezett

egy millió koronát — a következő évekre 3.8 millió korona maradt.

Eszerint tehát a haditengerészet vezetősége, miután három év alatt vagyis 1911 végéig ezeket a hajókat meg akarja építeni, a legközelebbi három évben 101.4 millió koronát akar igénybe venni az új hajókra, vagyis évenként 1909—1910. és 1011-ben arányosan felváltva 33.8 millió koronát, ami a haditengerészet rendkívüli kiadásainak nagymérvű emelkedését jelentené a legközelebbi három évben.

A városházáról.

— A rappresentanza ülése. —

A városi képviselőtestület tegnap délután ismét összeült, hogy a napirenden levő kérdéseket tárgyalja. A tegnapi ülés iránt és méltán — nagy volt az érdeklődés. Hiszen a napirend az ülés tükre, amelyhez az interpellációk és különböző javaslatok adják meg a díszes keretet. A tegnapi tükör, ámbár nem valami ragyogó, de érdekes képeket mutatott. La storia di Fiume, egy humánus kérdés, a tanítónők férjhezmenetele, a munkások emlékirata a drágaság ellen, azután egész sereg apró-cseprő ügy, a városi tisztviselők fizetési pótléka, a mulatóhelyek zárórája stb. stb. Nos, hát ez elég érdekes napirend s elég ok arra, hogy a karzat jól legyen frekventálva. A városatyák közül, mint minden ülésről, ezuttal is Eidlitz Hugó menti ki magát.

Az ülésről az alábbi tudósításban számolunk be:

Vio Ferenc dr. elnök délután 6 órakor nyitja meg a városi képviselőtestület ülését. A jegyzőkönyv hitelesítése után Gigante dr. javaslatot nyújt be Fiume történetének vizsgálása dolgában, amely szerint küldessék ki egy városi bizottság a „hazai” történelem tanulmányozására.

Stupicich Péter egy régebbi interpellációját, amelyre eddig nem kapott választ, ismétli meg. E szerint a kórházban nem várják be a családok rendelkezését a halottakra nézve, hanem önként járnak el.

A polgármester válaszában kijelenti, hogy a felelősség ezért a városi főorvost terheli. Egyébiránt érdeklődni fog a dolog iránt.

Paucurich Mátyás kérde, hogy mi lesz e hó 10-én beterjesztett javaslatával, amelyben a tanítónők férjhezmeneteléről szólnak.

A polgármester válaszában kijelenti, hogy a javaslat most az iskolatanács előtt van, amely a kérdést tanulmányozni fogja, hogy megtehesse a maga javaslatát.

Superina a munkások emlékirata ügyében interpellál. Kérde, hogy mikor akar a város intézkedni.

A polgármester kijelenti, hogy a drágaság ellenes bizottság egy albizottsága foglalkozik az emlékiratban foglalt követelésekkel. Ez a bizottság legközelebb megteszi az előterjesztéseit. Egyébiránt megjegyzi, hogy a bajok orvoslása nem a városon, hanem a kormányon múlik.

Ezután kisebb adminisztratív ügyeket intéznek el, majd a rendőrség újjászervezésére 50.000 koronát irányoztak elő az idei költségvetésben. Hosszabb idő támadt a városi tisztviselők fizetési pótlékának tárgyalásánál.

Végül harmadszori olvasásban is elfodadták a mulatóhelyek szabályozásáról szóló javaslatot s ezzel az ülés háromnegyed 9 órakor véget ért.

UJDONSÁGOK.

Farsangi naptár.

Február 8. A „Falco” kerékpáregyesület nagy bálja a Corsia Deak-szálló nagytermében. Kezdeté este 9 órakor.

Február 8. Bál a Casino Patriotticoban.

Február 9. Harmadik álarcosbál a Comunale színházban. Kezdeté este 9 órakor.

Február 12. Az olasz jótékony egyesület bálja.

Február 16. Negyedik álarcos bál.

Február 19. Nagy „biancorosa” álarcos bál.

Február 22. Filharmonikusok jelmez bálja.

Február 23. Filharmonikusok nagy bálja.

Február 23. Nagy álarcosbál a Comunale színházban. Kezdeté este 9 órakor.

Február 26. A Jellisches ezred tisztikarának jelmezbálja a Deak-szálló nagytermében.

Február 29. Nagy bál a Casino Patriotticoban.

Március 1. Nagy gyermekbál a Comunale-színházban. Kezdeté délután 3 órakor.

Március 3. Utolsó álarcosbál a Comunale-színházban.

— **Supilo lapja.** Supilo Ferenc, a horvát-szertb rezolúcionista vezérére ugyancsak rájár a rud. Rauch báró meghagyásából kitiltották a lapját előbb Szusákról, aztán Cirkvenicából, most pedig mint értesülünk, Zengből. Az új bán ugylátszik, anyagilag akarja tönkre tenni Supilót, mert nemcsakára egész Horvátországból kitiltják a magyar vendégszeretetet élőző fiúmei horvát lapot.

— **A hazafias kötelesség.** Egy helybeli olasz reggeli lap tegnap a rendőrségről írott cikkében azt hangoztatja, hogy a rendőrség újjászervezését hazafias kötelességnek tekinti. Hogy a hazafias kötelességet mire érti, annak csak ő megmondhatja. Mert amint ő értette a hazafias kötelességet, úgy nem értheti azt senki, aki nem irredenta és nem a magyar államnak az ellensége.

— **A Carmania elindult.** A Cunard társaság „Carmania” gőzöse ma délután 1 órakor hagyta el kikötőnköt. A hajón 213 felnőtt és 26 gyermek harmadik osztályú kivándorló van. Az első osztályon 6 felnőtt, a második osztályon 17 felnőtt és 3 gyermek tart ez oceanon tulra. Ezen kívül 14 utas Nápolyig, kettő pedig Gibraltaírig marad a Carmanián.

— **Nászutazás Amerikába.** Széchenyi Gyula gróf sorhajózáslós tegnap tartotta esküvőjét Fiumében Haas-Teichen Gizella bárónővel. A házaspár ma a Carmania gőzössel nászutra indul Amerikába.

— **Pályázat fiúmei népdalra.** A vigalmi bizottság pályázatot hirdet tréfás, szerelmes és hazafias népdalokra. A pályázati határidő február 17-én délután 5 órakor jár le. Összesen hat díjat tűztek ki a legsikerültebb pályaművek jutalmazására. Az első díj 150 korona, a második 100, a harmadik 50 korona. A dal szövegeire a következők a pályadíjak: első 100, második 50, harmadik 30 korona. Kíváncsiak vagyunk arra a hazafias versre!

— **Lisztkivitelünk Fiumén át.** Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy a kiegyezésnek életbeléptetése ennek az évnek elején megszüntette a Tirolba való magyar lisztkivitelnek azt az útját, amely Fiumén és Velencén keresztül, tehát részben a tengeri utnak, részben az olasz vasutaknak felhasználásával Ala állomásán át Dél-Tirolba vezetett. Ez az utirány a szállítási tarifák tekintetében még mindig előnyösebbnek mutatkozott, mint a Déli vasut vonalainak felhasználása, mert a Déli vasut külföldi tarifát állapított meg a magyar lisztre és gabonára, amely a magyar lisztnak a Déli vasut vonalain való szállítását lehetetlenné tette. Az olasz utirány megszünése azonban arra készítette a Déli Vasutat, hogy régi tarifapolitikájához visszatérjen s a lisztarifikat még a régiéknél is jelentékenyen magasabbra emelte. A magyar malmok felszólaltak e lehetetlen állapot ellen s a kereskedelemügyi kormány közbe is lépett a Déli vasutnál. Ennek — mint most értesülünk eredménye is volt, mert a Déli vasut 15 százalékos engedett a rendes díjtételből, ami 65—68 fillér kedvezménynek fel meg. Az idevonatkozó rendelkezések most jelentek meg a hivatalos szakközlönyben.

— **Halálos dráma a Tersattón.** Megrenoitó tragédia folyt le tegnap, pénteken este a tersattói boulevardon, amelynek áldozata Hodak József, a Magyar-horvát társaság

tisztviselője és Broznich Mátás 64 éves grobniki illetőségű munkás, aki megleste Hodak Józsefet, amikor hivatalából hazatért s előbb rálőtt, majd magára fordította a fegyvert. A tragikus eseményről az alábbi részletekben számolunk be: Hodak Józsefnek földszintes háza van a boulevardon, ahol az egyik részében ő lakik a családjával, a ház másik részét pedig Broznich Mátás 64 éves munkás bérelte. Az utóbbi időben a háztulajdonosnak kellemetlensége volt többször a lakójával s ezért fölmondott neki. A munkás azonban nem akarta elhagyni a lakást, mire Hodak a bíróságnál kérte a kilakoltatását. Ez a dolog nagyon elkeserítette a szegény munkást, aki arra határozta el magát, hogy Hodakot megöli. Tetté tegnap este akarta végrehajtani. A boulevard mentén leste Hodakot, aki, úgy hét óra tájban, mit sem sejtve haladt hazafelé. Mikor a háztulajdonos elhaladt mellette, rálőtt. Hodak össze-rogyott és súlyosan megsebesülve terült el az uton. Broznich ezután magára lőtt. A lövések zajára a szomszédokból elősiettek az emberek s nyomban értesítették a hatóságot. A sebesülteket lakásukra vitték s onnan a fiúmei kórházba szállították. Sebeik súlyosak. Különösen Broznich sebe veszedelmes. Remélik, hogy mind a ketten életben maradnak.

— **Novák Pál uram panasza.** Az alábbi, mindenesetre eredeti szöveget tartalmazó levelet vettük s adjuk szó szerint közre:

Olasz-e vagy Magyar?

Jónapot komám! Miért vagy oly kedvetlen? — Tévedsz komám, mert én világ életemben vig szoktam lenni, csak most azért vagyok ilyen lehangolt, hogy nem bírom kisütni, hogy mi az Isten csudája lehet ez az „Ordine di pagamento”. — No mutasd csak komám. Ez egy fizetési meghagyás, ezt a fiúmei magyar kir. adóhivatal 668. 1907. szám alatt küldötte. Küldötte pedig olyan valakinek, aki hat évig a magyar királyi pénzügyőri testületben szolgált.

Tehát tanuljunk olaszul, mert ebből kifolyólag Fiuménak nem magyarosodását, hanem inkább még jobban elolaszosodását látjuk.

Fiume, 1908. jan. 7.

Novák Pál
vasutas.

— **Kivándorlás és visszavándorlás.** A magyar Társadalomtudományi egyesület január 24-én és 25-én tartott kivándorlási ankétja bizottságot küldött ki azzal az utusítással, hogy az ankét anyaga alapján konkrét proposziókat terjesszen elő az illetékes tényezőknek. Ez a bizottság tegnap tartotta meg első ülését a műegyetem tanácstermében. Jelenvoltak Beck Lajos, Buday Barna, Farkas Pál dr., Gaál Jenő, Gerster Béla, Giesswein Sándor, Henc Károly és Révay Lajos báró. A bizottság igen hosszú és beható eszmecsere után megállapította a rezolúció egyes pontjait, szétosztotta tagjai között a munkát oly módon, hogy mindenki a maga részét illetőleg elkészíti és a bizottság azután egységes formába önti. Az elvi álláspontot Farkas Pál dr. a statisztika gyűjtésére vonatkozó proposziókat Gerster Béla a kivándorlás adminisztrációjá, Henc Károly a visszavándorlásra és pénzforgalomra vonatkozó intézkedéseket Farkas Pál dr., a mezőgazdasági téren teendő intézkedéseket Buday Barna, az ipari munkásokra vonatkozó pontot Gaál Jenő és a társadalom vonását és szervezését Giesswein Sándor formulázzák. A bizottság február végén ismét összeül és megállapítja a teljes szöveget, amelyet azután haladéktalanul egy a minisztériumokkal, mint a törvényhozással közöl. A bizottság képviselő tagjai az elaborátumot egész terjedelmében a Ház elé viszik és így az ankét, illetőleg a küldött bizottság munkálatai a kivándorlásra nagy súlylyal lesz.

— **A visszavándorlás.** A földművelésügyi minisztérium munkásügyi osztálya által legutóbb összeállított jegyzék szerint az amerikai visszavándorlók közül 2432 bányamunkás, 12.527 erdei munkás, 6832 földmunkás, 3238 gyári és ipari munkás, 3141 mezőgazdasági munkás és cseléd nyerhet alkalmazást.

— **A dohánygyári bál.** A fiúmei dohánygyár munkásnői e hó 15-én a Communale-színházban *Termasits* Kálmáné urnó védnöksége alatt a szegényebb sorsu magyar és olasz ajku dohánygyári munkásgyermek

segélyezésére jótékonycélu bált rendeznek. A mulatságon a Sperber-féle zenekar fog játszani. Felülfizetéseket a jótékonycélu való tekintettel elfogadtnak. A bál este 9 órakor kezdődik. Belépődíj: személyjegy 3 korona, családjegy (3 személyre) 5 korona. Elsőrendű páholy 20 korona, másodrendű páholy 10 korona. Jegyek Weisz Salamon porcellán, *Prohaszka* Ferenc rőfös és *Destrini és Pasquali* divatüzletében, ugyszintén a *dohánygyárban* előre válthatók.

— **Albániai és montenegrói vasut.** A „N. Fr. Pr.” jelenti, hogy konstantinápolyi levelezőjének értesítése szerint Olaszország erőfeszítéseket tesz, hogy a portától engedélyt eszközöljön ki arra, hogy a Antiváriból Virbazarba vezető vasutat Albania belsejéig kiépíthesse.

— **A Magyar villamossági r.-t. az 1907. 1.202,505 (1906. 1.059,931) K tiszta nyereséget ért el,** ami a 8 millió K. alaptőke 15%-os kamatozásnak felel meg. A mérleg-tételek ekként alakultak:

Vagyon 1907-ben: Pénzkészlet 15,957, pénztintezeteknél 727,454, értékpapírok 1.809,889, áru- és anyagkészlet 254,643, Bpesti telep 10.056,424, fiúmei telep 1.120,321, egri telep 627,973, butor és berendezések 19,977, szerzőszám és fogat 29,275, Adósok 598,426, Óvadékok 96,040 korona.

Teher 1907-ben: Részvénytőke 8.000,000 tartalékalap 916,441, külön tartalék 800,000, adótartalék 70,000, ujtási alap 418,096, Értéksökkenési tartalékok 3.372,761, beváltatlan szelvények 1,641, hitelezők 562,899, letétek 96,040, nyereség 1.202,505 korona, összesen 15.440,382 korona.

— **Közös magyar-horvát hivatalnokok.** Néhány nappal ezelőtt jelentették a lapok, hogy Varasdon és Sziszeken a választási főlészólamló bizottság a választó lajstromokból törölte a magyar államvasutak hivatalnokait. Legujabban a kaproncai főlészólamló bizottság is ugyanezt tette. A hétszemélyes tábla megszüntette ezeket a határozatokat és elrendelte, hogy az államvasuti hivatalnokokat újra fölvegyék a lajstromokba. A hétszemélyes tábla megokolásában azt mondja, hogy elvben ki van mondva, hogy a magyar államvasutak főlhivatalnokai közös magyar-horvát hivatalnokoknak tekintendők, akiket még akkor is megillet Horvátországban a választójog, ha nem is horvátországi illetőségűek.

— **Hajózási vállalatok tanácskozása.** Londonból táviratozzák, hogy ottan egy hét óta folynak a tanácskozások harminc nagy hajózási vállalat képviselői között, a forgalom megosztása és a tarifák megállapítása dolgában. A szakkörök biztosra veszik a megegyezést. — Egy újabb távirati jelentés szerint a londoni általános hajózási konferencián *befejezték azt a tarifaháborút,* amelyet az Atlanti-hajózási társaságok félévig folytattak és amelynek a következménye a személyszállítási díjak hallatlan leszállítása volt. Most a társaságok a személyszállításra egységes tarifát állapítottak meg és ezzel a háboru befejeződött.

— **Kirándulások a tengeren.** A magyar-horvát tengeri gőzhajózási társaság f. hó 9-én, vasárnap (kedvező idő esetén) a következő tengeri kirándulásokat fogja rendezni:

Ikába és Lovranába a „Sava” gőzössel délután 2.30 órakor órakor, érintve menetben Voloscát és Abbáziát. Visszaindulás Ikából 5.45 órakor este érintve utjában Abbáziát is. Ha azonban a hajó kedvezőtlen időjárás miatt Abbáziában ki nem köthetne, akkor Voloscában fog kikötni. Menetár oda- és vissza, személyenként 80 fillér.

Abbáziába a „Stefánia” és „Lovrana” gőzöskkel felváltva délelőtt 7, 8, 9, 10, 11 és 12 órakor azután délután 2, 3, 4, 5 és 6 órakor. Utolsó hajóját Abbáziából vissza esteli 7 órakor. A Fiuméből déli 12 órakor és az Abbáziából délután 2 órakor induló hajók, Voloscát is érintik. Menetár oda- és vissza személyenként 1 kor. 20 fill.

Fiuméből Abbáziába az „Istriano” gőzössel d. e. 9.30 és 11.30 órakor, továbbá d. u. 2.30 és 4.30 órakor.

Abbáziából Fiumeba az „Istriano” gőzössel d. e. 10.30 órakor, továbbá 12.30, 3.30 és 5.30 órakor délután. Menetár személyenként 20 fillér. Jegyek a hajón kaphatók.

— **A gyorsírást elsajátítani óhajtók figyelmébe!** A Fiumei Magyar Gyorsírókör kebelében alakult gyorsíró-tanfolyamon a tanítás már megkezdődött és még rövid ideig vétnek fel jelenkezők. Tehát, akik a gyorsírást megtanulni óhajtják, azok jelentkezzenek a tanfolyam vezetőségénél minden kedden és pénteken este 8 és 9 óra között a „Kereskedők és Iparosok” egyesületének helyiségében (a városi takarékpénztár épületében Caffè Grande mögött, földszint) az első vásárcsarnok bejáratával szemben.

— **Kerékpárosok táncestélye.** A fiumei „Falco” kerékpáregyesület e hó 8-án, szombaton este 9 órakor a Deák-szálló összes termeiben nagyszabásúnak ígérkező táncestélyt rendez, mely az előjelekből ítélve, egyike lesz az idei legsikerültebb farsangi multságoknak. Az egyesület a szegények és árvák javára rendezi a multságot. Belépti díj személyenként 2 korona. Családjegy 4 korona. Felülfizetéseket köszönettel fogad és hirlapilag nyugtáz a rendezőség.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt levelezőlap vagy telefon útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

TÁVIRAT. TELEFON.

A magyar delegáció ülése.

A szabadkai képviselőválasztás.

Temetés előtt.

Óriási bankszédélgés.

Kardosék a fogházban.

A magyar delegáció ülése.

BÉCS, febr. 8. A magyar delegáció ma teljes ülést tartott.

Szemere Miklós dicsérte a külügyminiszter olasz politikáját.

Okolicsányi László elismerően nyilatkozott gazdasági politikánk Balkán felé irányuló törekvéséről.

Benyovszky gróf sajnálatosnak tartja, hogy a szerb kereskedelmi szerződés még mindig nincs meg.

Szünet után Ugron Gábor beszélt. Hosszasan foglalkozott az európai helyzettel, majd kijelentette, hogy Németország támogatását elvárja a Balkán politikában. Kijelenti, hogy Olaszország itt-ott veszélyeztetni érdekeinket a Balkánon s felhívja erre miniszterek figyelmét. A javaslatot elfogadta.

Utána Mailáth gróf, Zichy gróf, Sághy szóltak a javaslat mellett, Ninkovics horvát pedig ellene beszélt.

A tárgyalást délután folytatják.

A szabadkai képviselőválasztás.

SZABADKA, febr. 8. Delnis Gerőt ma egyhangulag képviselővé választották.

Temetés előtt.

LISSZABON, febr. 8. A temetési előkészületeket befejezték. A diplomáciai kar tegnap tette le a koszorút a ravatalra.

Óriási bankszédélgés.

BERLIN, febr. 8. Rieder Vilmos bankár két millió márkával Londonba szökött. Letartóztatása iránt intézkedtek.

Kardosék a fogházban.

BUDAPEST, febr. 8. Az ügyészség utasítására Kardosékat letartóztatták. Kardos Fülöpöt a család bank vezetőjét betegsége miatt a rabkórházba szállították. Lakásukon házkutatást tartottak.

Olvasóink figyelmébe. Lapunk egyes példányai kaphatók a „Globus” hirlapelosulónál. Vincenzo de Domini-utca. — Az Ivancich-féle hirlapelosulónál üzletben. — A m. kir. dohánygyárában, Piazza Elisabetta. — Capudi Romualdo likőruzetében, Deak Corso. — Trbojevic G. papirkereskedésében Via del Molo. Earbis Giov. trafikban, Via Adamich és kiadóhivatalunkban.

ERBISTI GIOVANNI „All' Universo”

FIUME, Via del Fosso 2.

Szerkesztőségünk és kiadóhivatalunk telefonszáma (ugy interuban, mint helyi beszélgetésekre) 229 Nyomdánk telefonszáma (közvetlenül lapzárta előtt felmerülő sürgős tudósítások számára) 920.

Felelős szerkesztő: Korcsmaros Nandor.

Szerkesztő és lapigazgató: Murai Jenő.

Vérszegénységet

ellen gyorsan ható szer a SCOTT-féle Emulsió és az ezen betegségből származó kedélytelenséget, csüggedést és gyengeséget is elhárítja. Az a jó hír, melyet a SCOTT-féle Emulsió kivívott magának, különösen vérszegénység eseteiben, azon alapszik, hogy annak elkészítéséhez azokat a legfinomabb szereket használják, melyek pénzért egyáltalában beszerezhetők, e amelyeket sok évi tapasztalat alapján tudtak felismerni, továbbá, hogy ezen alkotórészek a sajátos

SCOTT-féle ELJÁRÁS

által izletes, könnyen emészthető Emulsióval dolgoztatnak fel. Ennek eredménye ezen készítmény, melynek tápereje felülmulhatatlan.

Az Emulsió vasárnapján a SCOTT-féle is. módszer vedjéget — a halászt — „FISH LIVER OIL”-ben.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50. fillér.

Kapható a gyógyszerárakban.

Dr. PACHANY A.

FOGORVOS FIUMÉBAN

működik minden hétfőn, szerdán és csütörtökön d. u. 9-5

„VILLA ELICE” ABBAZIÁBAN.

Szombaton d. u. szegényeknek ingyen rendelés

Fiumében.

Rauschel Ferenc

első fiumei kézmű- és divatáruháza a Corsón levő nagyarányu árutermeit szíves figyelmébe ajánlja ugy a helybeli közönségnek mint a Fiumében és környékén időző idegeneknek.

A

„Pannonia”

kávéházban

ma és minden este

MANCSU PALI

jeles versezi cigány zenekara

hangversenyez.

— Óriási készletek az idényre —

elegáns, modern és elsőrendű kész férfi-és gyermek - ruhákban.

Nagy raktár szörmeárukban.

Ruhák mértékre is készítettnek

Az EUROPA kávéházban

minden csütörtök, szombat és vasárnap este

Horváth Sándor

czigányzenekara hangversenyez.

Kerestetik kis üzlethelyiség

dohánytözsédének azonnali átvételre. Cim a kiadóhivatalban.

Tévedés az,

ha bárki, akár reklám céljából akár más szándékkal azt állítja, hogy jobb magyar ételeket, vagy jobb magyar borokkal szolgál, mint az egyedüli jó hírnevű

MAGYAR VENDÉGLŐ

magyar otthon

„Riva Szapary”, az Adria palota mellett. Az előkelő magyarság találkozó helye.

Butorozott szobák tengeri kilátással kaphatók.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Estéknként kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órakor.

Grand 6 Prix

Vigyázat a védjegyre.

Vigyázat a védjegyre.

Dr. Angyán, Dr. Elischer, Dr. Herzel, Dr. Ketty Dr. Korányi, Dr. Laufenaue, Dr. Liebmann, budapesti egyetemi tanárok, Dr. Glax tanár, Dr. Ebel, Dr. Gorsky, Dr. Kostecky, Dr. Szemere, Dr. Szigeli abbaziai, Dr. Ebers, Dr. Coltell, cikvenicai, Dr. Giordano, Dr. Velo velencei és sok más jeles orvosi kapacitás a

SZENT ISTVÁN védjegyü

Dupla

malátasört

a kőbányai Polgári serfőző r. t. gyártmányát ajánlják, melynek kiváló gyógy- és üdítő hatása fölülmulhatatlan.

a „GOLIÁT” malátasör

10 fillérrel olcsóbb.

Árusítják Fiumében:

Agonia Francesco via Ciotta, Angelini Giuseppe Fiumara, Bach Milan via Giuseppe, Cartesio Nicolò via Governo, Gambinus Buffet via Lido, Grünfeld Buffet Corsia Deák, Moravec Carlo Corso, Pasticceria Salamon Corso, Schitar Giovanni Piazza Zichy, Stochel Giovanni via Alessandrina, Tones Valentino Corso, Unione Comestibili e Coloniali via del Pino, Máv. fogyasztási szövetkezet Funtó Franco.

ELITE-ÁLARCZOSBÁL

A Corsia Deák szálló tulajdonosa

kedden f. é. február 11-én
a szálló összes földszinti termeiben

fényes elite álarcbált
rendez, melyre Fiume és Abbazia előkelő közön-
ségét ez uton tisztelettel meghívja.

Belépőjegyek egy személyre 5 koronaért és családonként
12 koronaért a Hromatka-féle könyvkereskedésben válthatók.
Este a pénztárnál nincs jegyváltás.

CRNKOVIC

szálloda, penzió és kávéház.
CIRKVENICA.

A fürdő központján, közvetlen a tengerpart
mentén, a molótól 2 pezcnyire.

Kitünő magyar és német konyha.

Kitüntette a német orvos kong-
resszus által.

**Eredeti magyar és német fajborok va-
lamint Müncheni és- Pilseni sörök.**

Utazóknak és kirándulóknak kiválóan
alkalmas hely.

Olcsó árak.

Pontos kiszolgálás.

Tulajdonos: CRNKOVIC JÓZSEF.

Bonbonnière Möve

Előkelő Mulató

Abbazia Bristol - szálló

Estenként nemzetközi varieté-
előadások kizárólag **elsörendü**
művészi erők felléptetével.

Kitünő szellőztetés.

Vas- és érczáru-üzlet Simper János

Fiume, Via Governo 20.

Telefon 402.

Kályhák, sparherdek,
kályhavédők, széntartók
stb. nagy raktára.

**Különlegességek
konyhaedényekben.**

Mindenféle használt
butort veszek
a legjobb árban.

Deutsch M.
Via Governo 4.

„PORKERT”

fényképezési műterme
ABBAZIÁBAN, a Sztatina fürdő mellett.

Kitünő felvételek
a nap bármely szakában.

Lokey kávéház ABBAZIA.

Reichsstrasse, a kurpark átellenében.
Magyarok kedvenc találkozó helye.

Figyelmes kiszolgálás.

Szálloda és penzió Ertl ABBAZIA.

Reichsstrasse. A kurpark mellett.
Tulajdonos: Trotter Viktor.

A magyarok legkedvenczebb lakhelye.
Kitünő és elismert konyha.

Előzékeny kiszolgálás. Mérsékelt árak.

A magyarok legkedveltebb pensiója és étterme a SLATINA

étterem és pensio
ABBAZIABAN

szemben a Slatina fürdővel.
Gyönyörű árnyas kert. — Kitünő konyha. —
Tiszta italok. — Mérsékelt árak.

Villa Dražica Abbazia.

Szép fekvés, kilátással a tengerre.

Kényelmesen berendezett szobák

= MÉRSÉKELT ÁRAKON. =

Mignon Pensió

Volosca (a moló melletti)

A legszebb és legkényelmesebb
otthon Voloscában.

Figyelmes kiszolgálás.
Mérsékeltárak.

Pensió Vier Jahreszeiten

ABBAZIA.

Előkelő és kellemes otthon, pazar
kényelemmel bereendezve, nagy árnyas
kerttel. Fürdők a házban.

Kitünő konyha.

Mérsékelt árak.

Telefon

Hotel Pension Herkules ABBAZIA.

Modern kényelemmel berendezett ház
a molóval szemben. — Hires konyha.
Családok részére mélyen leszállított
árak.

E lapra hivatkozók kedvezményben részesülnek.

Tulajdonos: Wilsch Albert

Cinematograf „EDISON”

Mozgófénykép-terem
VIA FIUMARA 2. SZÁM.
A legszebb és legtekintélyesebb ve-
títési szerkezettel.

Villanyosan szellőztetett s kényel-
mes ülésekkel berendezett nézőtér.

Állandó előadások d. u. 1/25-től
kezdve.

Állandó bérletjegyek is válthatók
a pénztárnál.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító
GYÓGYSZERTÁRA
a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés
azonnali és exakt elkészítésére. Kapható
minden gyógyszerészeti különlegesség,
gyógyszappanok, az összes ásványvizek,
toalettcikkek és szépségesszerek, stb.

Használt és új
zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányu új és használt
zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

KIADÓTULAJDONOS: „A TENGERPART” LAPKIADÓ VÁLLALAT.

A leggazdaságosabb, állandó
meleget tartó, kitünő kályha a
„Meteor” kályha

köszén- és koks-
fűtésre berendezve.
Egyedül s kizáróla-
g raktár:

Weser János

FIUME.

Vicolo dell' Ospedale.

MÓTORVEVŐK FIGYELMÉBE!

Herkules-motorvállalat, Budapest, V., Váci-
ut 30.

Ajánlja úgy cseplési, mint malomüzemre kitünően
alkalmas, legegyszerűbb benzin lokomobiljait, me-
lyek V. ker., Váci-ut 30. szám alatti gyárban bármikor
üzemben megtekinthetők.

Teljes
jótállás
kifogástalan
üzemért!

Üzemzavarok kizárva! Bámulatosan egyszerű szerkezet!

Rendkívül csekély benzinfogyasztás!

!!! 13-14 éves fiú is kezelheti!!!

Árjegyzék ingyen! Olcsó árak részletfizetésre!

200 drb. elismerő levél a Magyarországon üzemben levő motorokról!

NYOMATOTT A QUARNERO NYOMDÁBAN, FIUME